

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

17. Vnde probabile sit Centauros esse?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

berent equi & velocitatem, & vires. Et postea. Itaque hoc sanè melius est, quàm Hippocentaurum esse natum; Hippocentauri enim arbitror multis carere bonis, qua ab hominibus sunt inuenta, ut ijs scilicet est utendum: multis item carere voluptatibus equis innatis, quoniam pacto ijs frui oportet. At ego si equitare didicero, cum in equo fuero, agam scilicet, qua Hippocentauri sunt: cum ex equo descendero, & cœnabo, & induar, & me quieti dabo, quemadmodum alij homines. Quare quid aliud sim futurus, quàm disijctus Hippocentaurus, ac rursus compositus. Insuper his etiam rebus Hippocentaurum anteibo. Nam ille duobus prospiciebat oculis, duabusq; auribus audiebat: at ego oculis quatuor coniectabo, & quatuor auribus presentiam. Aiunt enim equum manifestare hominibus multa, qua oculis prospicit; ac multa significare auribus, que auditu percepit. Quibus verbis alludit ad Poëtice fabulæ originem. Dum enim Poëtæ veritates quasdam fictionibus inuoluerunt, quædam in monstris ponentes, historias fabulis reddiderunt suspectas famosaque. Sic, quia frenos & strata equorum Peltronius inuenit; pugnare ex equo Theffali; centauri appellati sunt habitantes secundum Pelium montem. Neque aliam ob causam Bellerophon Pegaso alato vectus fingitur, quia freno inuento equum celerrimè in omnem partem inllectens Chimæram interemit, ut tradit Pindari interpres. Theffalorum ergò, apud Poëtæ, cognomen ab effectu ductum est, ut Centauri nominarentur. Quia enim equestres eorum turme procul aspicientibus, & infra formam equorum, & supra manus vultusque hominum exhibebant centauris similes, centauri vocabantur. Sed vnde eam similitudinem hauserunt, si nulli vspiam fuere centauri?

XVII.

Credibile igitur valde est, dari eiusmodi monstra, quæ quia ex parte hominis, ex parte autem equi, aut asini figura conspecta sunt, Centauri, Hippocentauri, aut etiam Onocentauri sunt nuncupata; tamen mihi non persuadeam, ullam esse Centaurorum verorum gentem aut populum, quæ cum Lapithis pugnet, esse tamen, aut certè esse posse eiusmodi biformia animalia, siue ratione prædita, siue rationis expertia non dubito, ductus auctoritate, ratione, exemplis. Ne-

Plin. lib. 7.
hist. c. 56.
Natal. Com.
lib. 9. c. 4.

Ouid. lib. 12.
Metam.

que enim Madaurensis duntaxat Philosophus eiusmodi semiferos reperiri in terris affirmat; sed grauissimus quoque Propheta Isaias vastitatem Ierosolymitanæ vrbs prædicens ait: *Et orientur in domibus eius spine, & vrtica, & paliurus in munitio-nibus eius, & erit cubile draconum, & pascua struthionum. Et oc-currunt demonia Onocentauris, & pilosus clamabit alter ad alte-rum: ibi cubauit lamia, & inuenit sibi requiem. Quid hic aliud dicit Propheta, quàm ille Poëta:*

Illic semiferos Ixionidas Centauros

Fæta Peletronijs nubes effudit in antris?

Quod si opus est oculatis testibus, Plinium audi. *Claudius, inquit, Cæsar scribit, Hippocentaurum in Thessalia natum eodem die interisse; & nos principatu eius allatum illi ex Ægypto in melle vi-dimus.* Meminit huius rei etiam Phlegon Cæsaris libertus, me-minit & Trallianus in libello de mirabilibus & longæuis: me-minerunt alij complures grauissimi authores, præter tota ag-mina Poetarum, Hesiodum, Homerum, Sophoclem, Orphe-um, Pindarum, apud Græcos; Virgilium, Horatium, Pro-pertium, Ouidium, Papinium, apud Latinos. Subscribunt *Ælianus & Volaterranus, dum Iani sæculo Italix accolâ Ma-rem describunt magni quidem nominis, si animum inspicias, virum; sin autem corpus, monstrosissimum, pube tenus scili-cet hominem, reliqua verò equum referentem: quales & in Asia Hippopodes esse dicuntur; item & apotami, qui in aquis degunt. Ratio etiam in promptu est, cur enim non posset esse propria species animalium, cui Centaurorum, aut Satyrorū forma competeret? cur nõ corrupta prægnantium imagina-tio, & subiti terrores tantam in partū vim haberent, vt, quod ipsi vidimus, puer, aut puella alienius bruti membro de-formatus pareretur? In Androgynis Africæ populis, mamma virilis est, & altera muliebris; immò idem homo vir est & fæ-mina. In Eripiâ homines formosi collo & ore gruino cum ro-stris animalium reperiuntur. Cur non posset esse talis seminū mixtura ac diuersitas, vt membrorum efficeret disparitatem? Exempla autem nonnè manifestè hoc fateri cogunt? vt enim Sirenes omittam, nonnè ex equo & asina, aut ex asino & e-

Apul. lib. 4:
asini.

Isa. 34. 13.

Lucan. l. 3.

Plin. l. 7. c. 3:
Nat. hist.

Hesiod. in
Alpide. Ho-
mer. lib. 24.
Odyss. So-
phocl. in
Trachinijs
Orph. in Ar-
gonaut. Pin-
dar. in Py-
thijs.
*Ælian. lib. 9.
c. 16. Volate-
ran. lib. 17.
Anthropolo-
gia.

PPPP a qua

Solin. e. 43.
 Ifid. Origin.
 lib. 11. Mela
 lib. 3. cap. 6.
 Plin. l. 7. c. 3.
 Plutarch. in
 gryllo.

qua nascitur mulus, qui neq; equus est, neque asinus? Non-
 nè è cane & vulpe vulpicanes, ex lupo & cane Lycisci oriun-
 tur? Nonnè Cynamolgi in Aethiopia & India canina capi-
 ta, hominum cetera habent, teste Solino & Isidoro? Nonnè
 Mela refert, Septemtrionalium quarundam insularum acco-
 las esse equinis pedibus Hippopodas dictos? Ad eundem modum
 historici recensent apud quosdam Indos nefanda coniugia,
 mixtosq; & semiferos esse partus? Ex eiusmodi nuptijs Minotauri
 nobis & Aegyptianis, etiã meo iudicio Sphinges suppullulant, & Cen-
 tauri, ait Plutarchus. Nec necesse est, Obsequentem testem ci-
 tare, qui memorat, Tiberio Graccho, M. Iuuentio Coll. por-
 cum humanis pedibus & manibus natum: nostra hæc sæcula,
 prò dolor, eiusmodi monstra infamârunt, non à bestijs den-
 taxat, sed à Stygijs etiam laruis generata, & dæmonum sub-
 inde toruissimo vultu defædata: vt planè proteruum esse
 necesse sit, qui post tam multas clarasq; experientias, rem hanc
 velit inficiari. Necesse est enim eum etiam multas hominibus à
 Deo miraculosè inflictas pœnas, de quibus infra, & monstra
 tot oculis testibus affirmata inficiari.

XVIII.

Oppugnant hanc sententiam primùm ipsi Poetæ, tum
 oratores; quin & historici, & Philosophi, & Medici, & Iurif.
 consulti: quin & SS. Patres. Addunt rationem Philosophi
 Lucretij enim hæc sunt:

Lucret. lib. 4.

Nam certè ex viuo Centauri non fit imago.

Nulla fuit quoniam talis natura animai.

Idem lib. 5.

Et alibi. Sed neq; Centauri fuerunt, nec tempore in vlllo

Esse queat duplici natura, & corpore bino

Ex alienigenis membris compacta potestas.

Argumentis deinde mox afferendis sententiã suã munita, ita
 colligit.

Ne fortè ex homine, & veterino semine equorum

Confieri credas Centavros posse, nec esse.

Cic. l. 1. Tusc.

Subscribit Tullius his verbis: *Is planè perspiciet, inter Hippo-
 centaurum, qui numquam fuerit, & regem Agamemnonem nihil
 interesse. Et alio loco: Etenim videmus ceteras opiniones fictas at-
 que vanas diuturnitate excoluisse; quis enim Hippocentauri fuisse*

Idem lib. 2.
 de nat. Deor.

se, aut